

Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 11 w Krakowie

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA OCENY ŚRÓDROCZNE I ROCZNE KLASYFIKACYJNE DLA UCZNIÓW KLAS SZÓSTYCH W ROKU SZKOLNYM 2024/2025 Z PRZEDMIOTU BIOLOGIA

NR I TEMAT LEKCJI					
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
DZIAŁ 1. TKANKI ZWIERZĘCE. PŁAZIŃCE I NICIENIE					
1. Ogólna charakterystyka zwierząt	• podaje przykłady zwierząt żyjących w różnych środowiskach	• wymienia charakterystyczne cechy zwierząt	• wymienia główne grupy bezkręgowców i kręgowców	• przedstawia najważniejsze cechy bezkręgowców i kręgowców • określa tryb życia wybranych przedstawicieli zwierząt	• wykazuje związek symetrii ciała z trybem życia zwierząt
2. Tkanki zwierzęce – nabłonkowa i łączna	• określa, co to jest tkanka • klasyfikuje tkanki zwierzęce • określa funkcje tkanki nabłonkowej i łącznej	• przedstawia budowę tkanki nabłonkowej i łącznej • dokonuje obserwacji mikroskopowej tkanki nabłonkowej lub łącznej	• wskazuje w budowie tkanki nabłonkowej i tkanek łącznych cechy adaptacyjne do pełnienia określonych funkcji	• rozpoznaje tkankę nabłonkową, chrzęstną, kostną i krew	• porównuje tkankę nabłonkową i łączną pod względem budowy, funkcji i położenia w organizmach zwierzęcych
3. Tkanki zwierzęce – mięśniowa i nerwowa	• wymienia rodzaje tkanki mięśniowej i podaje ich funkcje • określa rolę tkanki nerwowej	• przedstawia budowę neuronu • dokonuje obserwacji mikroskopowej tkanki mięśniowej lub nerwowej	• wykazuje związek budowy tkanki mięśniowej z funkcją • wskazuje cechy adaptacyjne w budowie tkanki nerwowej do pełnionych funkcji	• rozpoznaje tkanki mięśniowe i tkankę nerwową	• porównuje tkankę mięśniową i nerwową pod względem budowy, funkcji i położenia w organizmach zwierzęcych

Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 11 w Krakowie

NR I TEMAT LEKCJI					
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
4. Charakterystyka płazińców. Płazińce pasożytnicze	• przedstawia środowiska i tryb życia płazińców • wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do płazińców	• określa sposoby zarażenia się tasiemcem uzbrojonym i nieuzbrojonym oraz zasady profilaktyki	• wykazuje przystosowania tasiemca uzbrojonego i nieuzbrojonego do pasożytniczego trybu życia • identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela płazińców na podstawie charakterystycznych cech tej grupy zwierząt	• prawidłowo stosuje określenia: żywiciel ostateczny, żywiciel pośredni, larwa	• porównuje budowę, środowisko oraz tryb życia płazińców
5. Charakterystyka nicieni. Nicienie pasożytnicze	• przedstawia środowiska i tryb życia nicieni • wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do nicieni	• określa sposoby zarażenia się owsikiem oraz zasady profilaktyki owsicy	• identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela nicieni na podstawie charakterystycznych cech tej grupy zwierząt	• określa miejsce bytowania nicieni pasożytniczych (glista, owsik, włosień) w organizmie człowieka	• porównuje budowę, środowisko i tryb życia nicieni i płazińców
6. Podsumowanie działu	• wszystkie wymagania z lekcji 1–6				
DZIAŁ 2. PIERŚCIENICE, STAWONOĞI, MIĘCZAKI					
7. Charakterystyka pierścienic	• przedstawia środowiska i tryb życia pierścienic • przedstawia znaczenie pierścienic w przyrodzie i dla człowieka	• podaje główne cechy budowy zewnętrznej pierścienic • podaje różnice w budowie zewnętrznej dżdżownicy, pijawki i nereidy	• wskazuje różnorodność w typie pierścienic mimo podobieństw w budowie zewnętrznej • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela pierścienic na podstawie	• określa związek między zaobserwowanymi różnicami w budowie pierścienic a środowiskiem i trybem życia	• planuje doświadczenie, w którym można udowodnić wpływ dżdżownicy na mieszanie gleby

Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 11 w Krakowie

NR I TEMAT LEKCJI					
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
			zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej		
8. Charakterystyka stawonogów. Skorupiaki	• przedstawia środowiska i tryb życia stawonogów • przedstawia znaczenie skorupiaków w przyrodzie i dla człowieka	• podaje główne cechy budowy zewnętrznej stawonogów • wskazuje cechy umożliwiające skorupiakom opanowanie środowiska wodnego	• przedstawia różnorodność budowy zewnętrznej skorupiaków • rozpoznaje stawonoga na podstawie cech budowy zewnętrznej	• przedstawia czynności życiowe skorupiaków: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela skorupiaków na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej	• określa związek między zaobserwowanymi różnicami w budowie skorupiaków ze środowiskiem i trybem życia
9. Owady – organizmy typowo lądowe	• przedstawia środowiska i tryb życia owadów • przedstawia znaczenie owadów w przyrodzie i dla człowieka (owady pożyteczne i owady szkodniki)	• wymienia cechy umożliwiające owadom opanowanie środowiska lądowego oraz aktywny lot	• przedstawia różnorodność budowy aparatów gębowych oraz odnoży owadów w odniesieniu do trybu życia i rodzaju pobieranego pokarmu • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela owadów na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej	• przedstawia czynności życiowe owadów: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się • porównuje dwa typy rozwoju złożonego – z przeobrażeniem zupełnym i niezupełnym	• porównuje budowę zewnętrzną oraz czynności życiowe owadów i skorupiaków
10. Charakterystyka pajęczaków	• przedstawia środowisko i tryb życia pajęczaków	• podaje wspólne cechy budowy zewnętrznej pajęczaków	• przedstawia różnorodność budowy zewnętrznej pajęczaków	• przedstawia czynności życiowe pajęczaków z uwzględnieniem	• porównuje budowę zewnętrzną oraz czynności

Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 11 w Krakowie

NR I TEMAT LEKCJI					
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	• przedstawia znaczenie pajęczaków w przyrodzie i dla człowieka		• przedstawia zdolność większości pajęczaków do wysnuwania nici i określa zastosowania tych nici	odżywiania się, oddychania, rozmnażania się. • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela pajęczaków na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej	życiowe pajęczaków, owadów i skorupiaków
11. Mięczaki. Charakterystyka ślimaków	• wskazuje różnorodność środowisk zamieszkiwanych przez mięczaki • określa tryb życia ślimaków • przedstawia znaczenie ślimaków w przyrodzie i dla człowieka	• podaje główne cechy budowy zewnętrznej mięczaków • przedstawia wspólne cechy budowy zewnętrznej ślimaków • wymienia cechy umożliwiające mięczakom opanowanie środowiska wodnego	• klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela ślimaków na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej	• przedstawia czynności życiowe ślimaków: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się	• przedstawia różnorodność budowy zewnętrznej ślimaków, uwzględnia kształt nogi oraz obecność muszli
12. Małże i głowonogi – charakterystyka	• przedstawia środowisko i tryb życia małży i głowonogów • przedstawia znaczenie małży i głowonogów dla człowieka	• przedstawia budowę zewnętrzną małży i głowonogów • wymienia cechy budowy zewnętrznej umożliwiające małżom i głowonogom przystosowanie do życia w środowisku wodnym	• przedstawia różnorodność budowy głowonogów, uwzględnia liczbę ramion • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela małży lub głowonogów na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej	• przedstawia czynności życiowe małży i głowonogów: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się	• porównuje budowę zewnętrzną i czynności życiowe małży, głowonogów oraz ślimaków • wymienia cechy ułatwiające głowonogom aktywne polowanie

Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 11 w Krakowie

NR I TEMAT LEKCJI					
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
13. Podsumowanie działu	wszystkie wymagania z lekcji 8–13				
DZIAŁ 3 RYBY, PŁAZY, GADY					
14. Ryby – środowisko życia i cechy budowy	wymienia gromady zwierząt zaliczanych do kręgowców określa środowisko życia ryb opisuje budowę zewnętrzną ryby	przedstawia charakterystyczne cechy kręgowców podaje przykłady ryb kostnoszkieletowych i chrzęstnoszkieletowych oraz wskazuje różnicę w ich budowie	wyjaśnia, co to jest zmiennoceplność i określa ryby jako zwierzęta zmiennoceplne przedstawia wspólne cechy ryb	uzasadnia przynależność ryb do kręgowców wskazuje przystosowania ryb pod względem budowy i czynności życiowych do życia w wodzie	wyjaśnia funkcjonowanie pęcherza pławnego i skrzel
15. Rozmnażanie się i rozwój. Różnorodność ryb	przedstawia sposób rozmnażania się i rozwój ryb przedstawia znaczenie ryb w przyrodzie i dla człowieka	podaje przykłady gatunków ryb chronionych w Polsce i uzasadnia potrzebę ich ochrony	podaje przykłady działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność ryb	wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność budowy zewnętrznej ryb związanej z trybem życia	podaje różnice między jajorodnością a jajożyworodnością wykazuje na wybranych przykładach różnorodność i jedność ryb w obrębie gromady
16. Płazy – środowisko życia i cechy budowy	wskazuje środowiska życia płazów	określa płazy jako zwierzęta zmiennoceplne	przedstawia wspólne cechy płazów	wykazuje związek budowy i czynności życiowych płazów ze	wykazuje wpływ zmiennoceplności na zasięg występowania płazów

Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 11 w Krakowie

NR I TEMAT LEKCJI					
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	opisuje budowę zewnętrzną i tryb życia płazów	podaje przykłady płazów ogoniastych i bezogonowych		środowiskiem wodno-łądowym	
17. Rozmnażanie się i rozwój. Różnorodność płazów	przedstawia sposób rozmnażania się płazów przedstawia znaczenie płazów w przyrodzie i dla człowieka	podaje przykłady gatunków płazów chronionych w Polsce i uzasadnia potrzebę ich ochrony	opisuje etapy rozwoju płazów na przykładzie żaby podaje przykłady działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność płazów	wykazuje na wybranych przykładach różnorodność płazów pod względem budowy zewnętrznej i trybu życia	porównuje budowę zewnętrzną i tryb życia kijanki oraz postaci dorosłej żaby
18. Gady – środowisko życia i cechy budowy	wskazuje środowiska życia gadów określa gady jako zwierzęta zmiennocieplne	opisuje budowę gadów na przykładzie jaszczurki	przedstawia wspólne cechy gadów wskazuje przystosowania gadów pod względem budowy i czynności życiowych do życia na lądzie	wykazuje wpływ zmiennocieplności na zasięg występowania gadów wymienia narządy zmysłów gadów i określa ich znaczenie w życiu na lądzie	wykazuje związek budowy i czynności życiowych gadów z życiem na lądzie
19. Rozmnażanie się i rozwój. Różnorodność gadów	przedstawia sposób rozmnażania się i rozwoju gadów przedstawia znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka	określa gady jako owodniowce wyjaśnia znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka podaje przykłady gatunków gadów chronionych w Polsce i	podaje przykłady działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność gadów	podaje funkcje poszczególnych błon płodowych w rozwoju gadów wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność gadów pod względem	uzasadnia, że wytworzenie błon płodowych uniezależnia rozwój gadów od środowiska wodnego

Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 11 w Krakowie

NR I TEMAT LEKCJI					
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		uzasadnia potrzebę ich ochrony		budowy zewnętrznej i trybu życia	
20. Podsumowanie działu	wszystkie wymagania z lekcji 15–20				
DZIAŁ 4. PTAKI I SSAKI					
21. Budowa ptaków. Przystosowania do lotu	przedstawia różnorodność środowisk życia ptaków wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do ptaków rozpoznaje przedstawicieli ptaków wśród innych zwierząt	identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela ptaków na podstawie obecności charakterystycznych cech tej grupy zwierząt opisuje budowę i rolę pióra konturowego określa, co to jest stałocieplność	opisuje przystosowania ptaków do lotu porównuje pióra konturowe z puchowym pod względem budowy i funkcji przetawia charakterystyczne cechy ptaków	określa znaczenie stałocieplności w opanowaniu przez ptaki różnych rejonów kuli ziemskiej	wykazuje związek budowy ptaka z przystosowaniem do lotu
22. Rozmnażanie się i rozwój ptaków	określa typ zapłodnienia i formę rozrodu ptaków odróżnia gniazdowniki od zagniazdowników	określa, na czym polega jajorodność rozpoznaje elementy budowy jaja podaje przykłady zachowań ptaków w okresie godowym	określa rolę elementów budowy jaja w rozwoju zarodka	uzasadnia, dlaczego ptaki zaliczamy do owodniowców	określa rolę błon płodowych w rozwoju ptaków

Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 11 w Krakowie

NR I TEMAT LEKCJI					
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
23. Różnorodność ptaków i ich znaczenie	• przedstawia znaczenie ptaków w środowisku i dla człowieka • rozpoznaje pospolite ptaki w najbliższej okolicy • określa różnorodność ptaków pod względem rozmiarów i upierzenia	• wymienia przykłady ptaków chronionych w Polsce oraz uzasadnia potrzebę ich ochrony • rozpoznaje pospolite ptaki żyjące w Polsce • przedstawia przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ptaków	• wykazuje związek między budową dzioba a rodzajem pobieranego pokarmu • przyporządkowuje ptaki do grzebieniowych, bezgrzebieniowych i pingwinów	• wskazuje przystosowania ptaków w budowie zewnętrznej do różnych środowisk i trybu życia	• wykazuje, na wybranych przez siebie przykładach, różnorodność i jedność ptaków w obrębie gromady
24. Ssaki – ogólna charakterystyka	• przedstawia różnorodność środowisk życia ssaków • wymienia cechy w budowie zewnętrznej umożliwiające zakwalifikowanie organizmu do ssaków • rozpoznaje przedstawicieli ssaków wśród innych grup zwierząt	• identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela ssaków na podstawie obecności charakterystycznych cech • wyróżnia różne rodzaje zębów ssaków i określa ich rolę	• określa znaczenie skóry i jej wytworów w życiu ssaka • przedstawia charakterystyczne cechy ssaków	• wyjaśnia znaczenie stałocieplności w opanowaniu przez ssaki różnych rejonów kuli ziemskiej	• wskazuje przystosowania ssaka w budowie do środowiska lądowego
25. Rozmnażanie się i rozwój ssaków	• wyjaśnia, co to znaczy, że ssaki są żyworodne • podaje przykłady ssaków łożyskowych, torbaczy i stekowców	• odróżnia ssaki łożyskowe od stekowców i torbaczy	• przedstawia sposób rozmnażania się i rozwój ssaków łożyskowych	• określa rolę łożyska w rozwoju zarodkowym ssaków	• porównuje rozwój zarodkowy ssaków łożyskowych, stekowców i torbaczy

Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 11 w Krakowie

NR I TEMAT LEKCJI					
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
26. Różnorodność ssaków i ich znaczenie	• przedstawia znaczenie ssaków w środowisku oraz dla człowieka • rozpoznaje pospolite ssaki z najbliższej okolicy	• wymienia przykłady gatunków ssaków chronionych w Polsce oraz uzasadnia potrzebę ich ochrony • rozpoznaje pospolite ssaki żyjące w Polsce • przedstawia przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ssaków	• wykazuje związek budowy uzębienia ssaków ze sposobem odżywiania się i trybem życia	• wskazuje przystosowania ssaków w budowie zewnętrznej do trybu życia	• wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność i jedność ssaków w obrębie gromady
27. Posumowanie działu	• wszystkie wymagania z lekcji 22–27				

Małgorzata Durek-Surówka
2024/2025